

Streszczenie rozprawy doktorskiej

UNIwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Autor pracy: mgr Małgorzata Glin

Temat pracy: Ochrona zdrowia w polityce bezpieczeństwa w województwie śląskim w latach 1999-2017

Promotor pracy: dr. hab. prof. UP Piotr Ruczkowski

Promotor drugi: prof. zw. dr hab. Jacek Sroka

Promotor pomocniczy: dr Małgorzata Kmak

Celem projektu badawczego jest wskazanie systemowego miejsca polityk publicznych, których działania zmierzają do zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli ze szczególnym uwzględnieniem poziomu wojewódzkiego, którego empiryczną egzemplifikację stanowi dla pracy województwo śląskie. Przeprowadzone w dysertacji badania umożliwiły wypracowanie wniosków, które pozwoliły przedstawić politykę bezpieczeństwa zdrowotnego w systemie ochrony zdrowia w województwie śląskim w latach 1999–2017.

Ramy czasowe zostały przyjęte z uwagi na zmianę podziału administracyjnego Polski oraz na reformy ustrojowe wprowadzające zmiany w systemie opieki zdrowotnej.

Rozprawa doktorska składa się ze wstępu, sześciu rozdziałów oraz zakończenia. We wstępie przedstawiono cel główny, cele szczegółowe, przyjęto tezę i hipotezę badawczą oraz metody i narzędzia badawcze. W zakończeniu odniesiono się do kwestii generalnych i konkretnych ustaleń empirycznych, zwracając szczególną uwagę na wyniki analizy przy zastosowaniu przyjętych metod i narzędzi badawczych.

Analiza danych empirycznych, wybranych składowych bezpieczeństwa zdrowotnego w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w województwie śląskim, pozwoliły przyjąć tezę, iż polityka bezpieczeństwa w ochronie zdrowia stanowi całokształt działań władz publicznych zmierzających do wprowadzania zmian w konstrukcji systemu mających na celu zapewnienie państwu bezpieczeństwa zdrowotnego.

W dysertacji przyjęto hipotezę badawczą zakładającą, iż stan bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli uzależniony jest od wyprzedzających i reaktywnych działań administracji publicznej kształtującej swe strategię i taktykę w odniesieniu do zmiennych uwarunkowań społecznych, finansowych i sytuacyjnych.

Empirycznym testem są szczegółowe analizy wybranych struktur, podmiotów i działań publicznych w województwie śląskim przedstawione na tle innych województw.

Potwierdzenie hipotezy badawczej jest wyrazem realizacji założonych w pracy celów szczegółowych. Dla realizacji wyznaczonych celów i potwierdzenia postawionej hipotezy przyjęto podział rozprawy na sześć rozdziałów.

W rozdziale pierwszym „*Ochrona zdrowia w systemie bezpieczeństwa publicznego*” zaprezentowano konstrukcję systemu ochrony zdrowia, która w polityce bezpieczeństwa powinna mieć charakter systemowy jako zespół norm prawnych oraz zasad organizacyjnych, którego głównym celem jest bezpieczeństwo zdrowotne państwa, czyli zapewnienie odpowiadającego oczekiwaniom społeczeństwa stanu zdrowia ogółu ludności.

W rozdziale drugim „*Administracja rządowa i samorządowa w realizacji polityki bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia*”, przedstawiono udział organów administracji rządowej i samorządowej w tworzeniu polityki zdrowotnej w państwie. To od niej zależy sprawność i efektywność prawnych, organizacyjnych i ekonomicznych rozwiązań determinujących systemową skuteczność tego ważnego sektora usług społecznych.

W rozdziale trzecim „*Ochrona zdrowia w systemie zarządzania kryzysowego*”, przedstawiono system zarządzania kryzysowego w ujęciu bezpieczeństwa narodowego, na podstawie którego działają organy administracji państwowej w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych. Dokonano analizy działań realizowanych przez Państwowe Ratownictwo Medyczne w zarządzaniu kryzysowym oraz przedstawiono organizację systemu wczesnego ostrzegania w województwie śląskim.

W rozdziale czwartym „*Analiza zdrowia mieszkańców województwa śląskiego w kontekście zagrożeń chorobowych*” wykazano wpływ promocji zdrowia na poprawę stanu zdrowia populacji. Przedstawiono proces starzenia populacji w sferze polityki społecznej i gospodarczej oraz wyzwania przed jakimi postawieni są realizatorzy tejże polityki. Analizie została poddana problematyka zapobiegania i zwalczania przejawów patologii społecznej, związanej z używaniem alkoholu i narkotyków w kontekście zagrożeń życia i zdrowia mieszkańców województwa śląskiego. Badaniami zostały objęte zagrożenia chorobowe mieszkańców województwa śląskiego na tle sytuacji zdrowotnej mieszkańców innych województw.

W rozdziale piątym „*Jakość i efektywność jako determinanty bezpiecznego systemu ochrony zdrowia*” przedstawione zostało pojęcie jakości i efektywności oraz dokonano analizy wpływu jakości na efektywność w systemie opieki zdrowotnej. Dokonując analizy tych czynników zwrócono uwagę na wpływ jakości w procesie efektywnego zarządzania podmiotów prowadzących działalność leczniczą. Analizie poddano również dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej w polskim systemie ochrony zdrowia. Przeprowadzone badania uwzględniają także zasoby kadrowe jako czynnik jakości usług zdrowotnych województwa śląskiego, które w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji pozwalają zapewnić bezpieczeństwo zdrowotne.

Rozdział szósty „*Struktura wydatków i finansowanie w ochronie zdrowia*”, dotyczy problemu struktury wydatków i sposobu finansowania ochrony zdrowia. Przedstawione zostały podstawy prawne finansowania świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych. W dysertacji dokonano analizy świadczeń medycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, wydatków na ochronę zdrowia w budżetach samorządów terytorialnych oraz wydatków na ochronę zdrowia z budżetu państwa w województwie śląskim.

Dla potrzeb rozwiązania problemu badawczego zastosowano metody analityczne i empiryczne. Analiza danych zastanych wybranych składowych bezpieczeństwa zdrowotnego w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w województwie śląskim dotyczy: jednostek prowadzących działalność leczniczą, sytuacji zdrowotnej mieszkańców, kadry medycznej, sprawozdań finansowych.

Dla przeprowadzenia analizy przyjętych problemów badawczych oraz w celu realizacji założonych celów dokonano analizy materiałów źródłowych, programów zdrowotnych, analizy działań podjętych przez organy administracji rządowej i samorządowej w systemie ochronie zdrowia.

Metoda wnioskowania logicznego w oparciu o rozległy materiał teoretyczny, a także opinie specjalistów z zakresu ochrony zdrowia, pozwoliły sformułować wnioski i propozycje zmian niezbędnych do poprawy i usprawnienia funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej.

W efekcie pozyskany materiał badawczy oraz analiza danych pozwoliły na pozytywne zweryfikowanie przyjętej hipotezy.

Uzupełnienie pracy doktorskiej stanowi zamieszczona literatura przedmiotu, czasopisma, akty prawne, strony internetowe, wykaz tabel oraz wykresów.